

POZMĚŇOVACÍ NÁVRH KE SNĚMOVNÍMU TISKU 39

**(návrh poslance Jiřího Maška na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb.,
trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů)**

Čl. I

V § 33 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, se za slova „poškození geodetického bodu (§ 278) vkládají slova "nedovolené ozbrojování (§ 279).".

Důvodová zpráva

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu, **odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku**

Tisk 624 deklaruje jako svůj hlavní cíl komplexně zvýšit efektivitu vykonávacího řízení. Nelze pominout fakt, že úplně nejefektivnější vykonávací řízení je to, ke kterému vůbec nedojde, samozřejmě aniž by došlo k ohrožení zájmů společnosti (škodlivost) chráněných trestním právem.

Možnosti zákonodárce reálně přispět ke zvýšení bezpečnosti eliminací nelegálně držených zbraní z oběhu jsou minimální. Regulačními pravidly se cítí vázání pouze držitelé legálních zbraní a pouze od legálních držitelů může stát pod sankcemi vyžadovat jejich dodržování. V případě zbraní nelegálních to nelze z jednoduchého důvodu - jejich existence není státu známa. Náprava tohoto stavu je možná, **jen pokud stát tyto zbraně dostane pod svoji kontrolu.**

Motivy pachatelů t.č. nedovoleného ozbrojování (§ 279) jsou různé a motivy k ukončení takového protiprávního stavu také. Může jít o důsledek nějakých vnějších vlivů (např. rodina) nebo i jeho vnitřní rozhodnutí. Pachatel, který chce protiprávní stav ukončit pro stát tím nejbezpečnějším způsobem, tedy tak, že mu zbraň předá bez trestně-právních důsledků pro svoji osobu po většinu času tuto možnost nemá. Je třeba zdůraznit, že rozhodnutí pachatele je dáno stavem mysli a většinou bude časově limitované, kdy pachatel své dilema vyřeší. V současné době má možnost pachatel nelegální zbraň dále převést na jinou osobu, uschovat, odhodit, případně lživě oznámi policii její nález. Až na poslední případ to nebude stát, který získá nad zbraní kontrolu a poslední varianta - falešné oznámení nálezu zbraně policii nebude pro mnoho osob přijatelné. Vyhlašované, časově omezené "zbraňové amnestie" (v rámci novel zákona 119/2002 Sb.) mohou pachatelé využít pouze ve stanovené lhůtě. **Mimo tyto lhůty pak je pak existence těchto amnestií významně kontraproduktivní, neboť motivuje pachatele, nikoliv, aby protiprávní stav okamžitě ukončil, ale naopak, aby jej udržoval do vyhlášení další "zbraňové amnestie",** (pojem "čekání na amnestii") kdy nejenže se stane beztrestným, ale bude si moci zbraň, pokud to zákon připouští legálně ponechat. Jde tedy v praxi o jakousi "odměnu" pachateli, že vydržel tak dlouho protiprávní stav udržovat. Zpravidla, ne každý pachatel, který se době, kdy není možno časově omezené amnestie využít rozhodně s nějakých subjektivních důvodů protiprávní stav ukončit tak následně s odstupem několika let skutečně učiní, důvody pro takový krok v jeho mysli prostě pominou a zbraň opět zůstane mimo kontrolu státu.

Cílem této novely je tedy využít **každého** takového momentálního rozhodnutí pachatele ukončit protiprávní stav v podobě nelegálního držení zbraně a umožnit mu pod příslibem získání beztrestnosti její předání do rukou státu.

Trestní zákoník zná zánik trestní odpovědnosti účinnou lítostí pouze u trestných činů, které jsou explicitně uvedeny § 33 tohoto zákona. Škodlivé následky těchto trestných činů jsou považovány za tak těžké, nebo zájem společnosti na jejich odčinění tak vysoký, že jim je třeba zabránit i za cenu beztrestnosti pachatele. Účinná lítost zaručuje pachatelům zde uvedených trestných činů beztrestnost, avšak za podmínky, že pachatel dobrovolně škodlivý následek napraví, nebo mu zamezí. Tím toto ustanovení současně ochraňuje zájmy chráněné trestním zákonem před závažnými škodlivými následky vybraných trestných činů.

Ve výčtu trestných činů uvedených v § 33 trestního zákoníku, jsou uvedeny těžké zločiny a další trestné činy, které zvýšenou měrou ohrožují chráněné zájmy a z hlediska jejich povahy podstatně převažuje společenský zájem na eliminaci následků těchto trestných činů nad zájmem na potrestání pachatele.

Ve výčtu trestných činů, u nichž lze dosáhnout zániku trestní odpovědnosti účinnou lítostí najdeme řadu trestných činů různé povahy. Jak trestné činy násilné povahy jako jsou zavlčení (§172), nebo braní rukojmí (§ 174), tak řadu trestných činů hospodářských jako např. zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby (§ 240), nebo porušení povinnosti při správě cizího majetku (§ 220). Ve výčtu obsaženém v § 33 tohoto zákona je i řada trestných činů z hlavy VII - trestné činy obecně nebezpečné, kam trestný čin nedovoleného ozbrojování (§ 279) patří. Jde konkrétně o trestné činy obecného ohrožení (§ 272), obecného ohrožení z nedbalosti (§ 273), porušení povinnosti při hrozivé tísní (§ 275), poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení (§ 276), poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti (§ 277), poškození geodetického bodu (§ 278), poškození a ohrožení životního prostředí (§ 293), poškození a ohrožení životního prostředí z nedbalosti (§ 294), poškození lesa (§ 295), neoprávněného nakládání s odpady (§ 298), neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami (§ 299), neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami z nedbalosti (§ 300), šíření nakažlivé nemoci zvířat (§ 306), šíření nakažlivé nemoci a škůdce užitkových rostlin (§ 307). Z tohoto výčtu vyplývá, že absence trestného činu nedovoleného ozbrojování (§279) ve výčtu obsaženém v § 33 tohoto zákona je excesem, neboť společenský zájem na eliminaci důsledků, které tato trestná činnost sebou nese je totožná se skutkovými podstatami trestných činů z hlavy VII tohoto zákona

v § 33 uvedenými.

Pravděpodobným důvodem, proč tomu tak je, je skutečnost, že výčet skutkových podstat trestných činů vyjmenovaných v § 33 vznikl převážně jejich "překlopením" z ust. § 66 zák. 140/1961 Sb. V dřívější době byla nebezpečnost páčání trestného činu nedovoleného ozbrojování poměrně bagatelizována, a proto nebyl tento trestný čin do toho výčtu v minulosti uveden.

Vývoj společnosti, který se neubírá vždy žádoucím směrem spojený se vznikem nových bezpečnostních rizik jakými jsou terorismus a náboženský fundamentalismus vyžaduje, aby trestný čin nedovoleného ozbrojování byl do výčtu trestných činů uvedených v § 33 doplněn.

Obavy z možného zneužití zařazení trestného činu nedovoleného ozbrojování (§ 279) do výčtu trestných činů uvedených v § 33 nejsou na místě. Existuje ustálená judikatura, ze které vyplývá, že, aby u těchto trestných činů mohlo dojít k zániku trestnosti, musí vždy jít ze strany pachatele vždy o jednání dobrovolné a ne o jednání vynucené činností orgánů činných v trestním řízení nebo jiných orgánů státní správy (např. finanční správy u trestných činů daňových). Jednoznačnou potřebu dobrovolnosti jednání pachatele judikoval NS i pro konkrétní případ (nedovolené ozbrojování § 279) a to ve vazbě na zbraňovou amnestii .

http://www.nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/web/Rozhodovacicinnost~Pravnivety,trestnikolegium~Zanik_trestni_odpovednosti__Ucinna_litost__Nedovolen_ozbrojovani___33_tr_zakoniku__cl__II_bod_1__veta_prvni_zakona_c__170_2013_Sb____279_odst_1_tr_zakoniku~?openDocument&lng=CZ

Předpokládaný hospodářský dopad

Navrhovaná úprava by měla vést ke snížení nákladů na trestní řízení, která nebude díky dobrovolnému jednání pachatelů, kteří budou moci zametít negativním důsledkům svého jednání vůbec vést. Dále sníží společenský dopad, který doprovází každé vynesení odsuzujícího rozsudku v rámci trestního řízení (rodiny, zaměstnání..)

Předpokládaný dopad na státní rozpočet a rozpočty územních samosprávných celků

Navrhovaná úprava nezakládá nárok na čerpání prostředků státního rozpočtu a rozpočtů územních samosprávných celků.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná úprava není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právem EU

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s právem Evropské unie

Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná úprava není v rozporu a nestanovuje odchylky ve vztahu k zákazu diskriminace. Navrhovaná úprava není rovněž v rozporu se zákonem č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).

Navrhovaná právní úprava nemá žádný dopad na rovnost mužů a žen.

Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy na životní prostředí

Navrhovaná úprava nevykazuje žádná rizika z hlediska dopadů na životní prostředí

Zhodnocení korupčního rizika

Navrhovaná úprava snižuje riziko potenciální korupce v řadách orgánů činných v trestním řízení.

Zvláštní část

K článku I

Navrhuje se rozšíření výčtu trestných činů zařazených do ustanovení § 33 trestního zákoníku o zániku trestní odpovědnosti účinnou lítostí, o trestný čin nedovoleného ozbrojování (§ 279). Vzhledem k tomu, že jde o jediný novelizační bod, předkladatel tímto odkazuje na zdůvodnění uvedené v obecné části důvodové zprávy.

K článku II

Navrhuje se, aby zákon vstoupil v účinnost prvním dnem prvního kalendářního měsíce následující po jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů ČR. Vzhledem k tomu, že jde o rozsahem nevelkou úpravu zákona není nutná delší legisvakance k tomu, aby se se zákonnou úpravou seznámila první veřejnost a ostatní uživatelé.